

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemiatycze za 2019 rok

Siemiatycze, 25 listopada 2020 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy za dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej określanej jako *ustawa ucpg*), jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W 2019 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Siemiatycze odbywał się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem Siemiatycze a Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Siemiatyczach. Firmie tej została powierzona realizacja tej usługi na okres od 01.03.2018 r. do 29.02.2020 r. w drodze przetargu nieograniczonego na „Odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Miasta Siemiatycze”. Wobec powyższego, w 2019 roku kontynuowano ww. umowę na świadczenie usługi odbierania i zagospodarowania stałych odpadów komunalnych.

2. Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych oraz z nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, na których prowadzona jest działalność gospodarcza odbierane były w ramach indywidualnych umów zawartych pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a podmiotami wpisanymi do rejestru działalności gospodarczej w zakresie odbierania odpadów komunalnych, tj. Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. z Siemiatycz, MPO Sp. z o.o. z Białegostoku, Przedsiębiorstwem Usługowym MPO-J z Siemiatycz oraz Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych z Hajnówki.

3. W ramach podpisanej z Miastem Siemiatycze umowy, Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. na terenie Siemiatycz prowadziło punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), który znajduje się przy ul. Drohiczyńskiej, na działce o nr ewid. 2706. Do PSZOK mieszkańcy Siemiatycz mogli dostarczać odpady objęte selektywną zbiórką tj. odpady opakowaniowe (szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe i papier), odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone), popiół, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia.

Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych w budynkach przedszkoli i szkół, bibliotece miejskiej oraz Urzędzie Miasta. Zużyte leki przyjmowane były

w 9 aptekach na terenie miasta, w których znajdują się pojemniki na te odpady.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie miasta Siemiatycze nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – kod odpadu 20 03 01, zgodnie z wytycznymi "Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022", przyjętego do wykonania uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/281/16 z dnia 19 grudnia 2016 roku, przekazywane były do Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO) w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu (proces R12) w celu wysegregowania odpadów, które można poddać recyklingowi lub odzyskowi.

W 2019 roku z terenu Miasta Siemiatycze odebrano 3402,080 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Z danych przekazanych przez ZZO w Hajnówce za I i II półrocze 2019 roku wynika, że średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów wysegregowanych z odpadu 20 03 01 to:

- 3,35% - odpady opakowaniowe oraz odpady surowcowe z mechanicznej obróbki odpadów (tj. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07, 19 12 01, 19 12 02 i 19 12 05) - przekazane zostały przedsiębiorstwom prowadzącym odzysk odpadów i poddane procesom recyklingu R3, R4 i R5),
- 44,07% - odpad 19 12 12 (frakcja palna) - odpady przetworzone na paliwo alternatywne - paliwo to przekazano do cementowni, gdzie poddane zostało procesowi odzysku R1,
- 48,87% - odpad 19 12 12 (frakcja 0-80 mm), który został poddany procesowi biostabilizacji D8, a materiał powstały po tym procesie poddano procesowi R12 (przesianiu) w wyniku czego powstał kompost nieodpowiadający wymaganiom (odpad 19 05 03) oraz odpad o kodzie 19 05 99 (inne niewymienione odpady), który został składowany na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce,
- 0,18% - frakcja balastowa (odpad 19 12 12) – pozostałość z

mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, która przeznaczona jest docelowo do składowania; w 2019 r. powstało 6,051 Mg tego odpadu, który poddany został procesowi D5 tj. unieszkodliwieniu na kwaterze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce,

- 0,02% - elektroprzęt - przekazany do instalacji przetwarzania ZSEE i poddany odzyskowi.

W 2019 roku z odpadu 20 03 01 w procesie R12 wytworzono: 294,536 Mg odpadu 19 05 99 (inne niewymienione odpady) oraz 6,051 Mg odpadu 19 12 12 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11, które zostały poddane zostały procesowi D5 tj. unieszkodliwieniu na kwaterze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce.

Biodopady (odpady ulegające biodegradacji) odebrane i zebrane w 2019 roku w ilości 576,660 Mg, przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi kompostowania (proces R3), a powstałe po tym procesie odpady o kodzie: 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) - przeznaczono do odzysku podczas rekultywacji składowisk odpadów oraz 19 05 01 (nieprzekompostowane frakcje) - poddano ponownie procesowi kompostowania (R3).

Na terenie Siemiatycz nie przeprowadzano wstępnej segregacji odpadów opakowaniowych odebranych i zebranych selektywnie. Odpady zbierane przez mieszkańców do worków i pojemników żółtych odbierane były jako odpad 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe) i zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi segregacji (proces odzysku R12). Średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów z tego odpadu 15 01 06 za 2019 rok przedstawia się następująco:

- 28,27% - opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02),
- 9,50 % - opakowania z metali (15 01 04),
- 1,21 % - opakowania wielomateriałowe (15 01 05),
- 61,03 - % - odpad przeznaczony na paliwo alternatywne.

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych i metali oraz opakowania wielomateriałowe zostały przekazane recyklarom i poddane recyklingowi w procesie R3 i R4, a pozostałe wysegregowane odpady przetworzone zostały na paliwo alternatywne i poddane procesowi odzysku R1 w cementowniach.

Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazywane były bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarujących odpady w inny sposób.

2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych z terenu Miasta

Siemiatycze

W 2019 roku na terenie miasta Siemiatycze wytworzono i odebrano łącznie 5510,359 Mg odpadów komunalnych, w tym:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 3402,080 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (bioodpady) – 576,660 Mg,
- opakowania z papieru i tektury – 270,719 Mg,
- opakowania ze szkła – 341,500 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych – 31,600 Mg,
- opakowania z metali – 9,548 Mg,
- zmieszane odpady opakowaniowe – 226,120 Mg,
- opakowania z drewna – 2,340 Mg,
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 204,912 Mg,
- popiół z palenisk domowych – 220,360 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 10,092 Mg,
- baterie i akumulatory – 0,030 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 74,700 Mg,
- przeterminowane leki – 0,198 Mg,
- odpady z czyszczenia ulic i placów – 11,680 Mg,
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 38,320 Mg,
- zużyte opony – 10,920 Mg,
- odzież – 2,420 Mg,
- odpady komunalne niewymienione w innych grupach – 76,160 Mg.

3. Osiągnięte przez Miasto Siemiatycze za 2019 rok poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,15%,
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali – 68,73%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami

innych niż niebezpieczne materiałów budowlanych i rozbiórkowych – 88,73%.

Osiągając ww. poziomy Miasto Siemiatycze spełniło obowiązek zapisany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Analizując obecnie obowiązujący system odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, można stwierdzić, że działa on sprawnie i nie występują większe problemy z jego funkcjonowaniem. Częstotliwość odbioru poszczególnych rodzajów odpadów oraz ilość worków i pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów w ramach realizowanej umowy, na odpady zbierane selektywnie w 2019 roku okazała się wystarczająca.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) jest położony na terenie miasta, w miejscu ogólnodostępnym, a dojazd do PSZOK jest oznakowany. Dni i godziny jego otwarcia są tak ustalone, aby bez problemów każdy mieszkaniec mógł z niego skorzystać. Nie ma potrzeby organizacji dodatkowego punktu lub wydłużenia godzin otwarcia już istniejącego.

W okresie od stycznia do września 2019 roku odpady komunalne były zbierane w sposób selektywny w 96,5% gospodarstw domowych, pozostałe 3,5 % deklarowało nieselektywne zbieranie odpadów. W związku ze zmianą ustawy ucpg, od 6 września 2019 roku wszyscy mieszkańcy zobowiązani są do selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W roku 2019 przedsiębiorstwo odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie zgłaszało przypadków braku selektywnego zbierania tych odpadów. Należy więc wnioskować, że mieszkańcy Siemiatycz prawidłowo segregują wytwarzane w swoich gospodarstwach domowych odpady komunalne.

IV. Koszty obsługi systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2019 roku

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – umowy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. - 1 130 702,54 zł.
2. Kampania informacyjna – 0,00 zł.
3. Obsługa administracyjna:
 - wynagrodzenie pracowników z pochodnymi – 120 623,40 zł,
 - szkolenie pracowników z kosztami delegacji – 1 931,00 zł,
 - programy komputerowe – 0,00 zł,

- literatura fachowa – 0,00 zł,
- przesyłki pocztowe, wezwania, zakup art. papierniczych, tonerów oraz pojemników, itp. – 779,15 zł.

Łączny koszt: 1 254 036,09 zł.

4. Wpływy z tytułu opłat od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- wpłacone do dnia 31.12.2019 r. – 1 236 305,55 zł,
- zaległości na dzień 31.12.2019 r. – 65 889,33 zł,
- nadpłaty na dzień 31.12.2019 r. – 4 549,59 zł,
- należności z tytułu opłat od mieszkańców – wg złożonych deklaracji – 1 297 645,29 zł.

V. Liczba mieszkańców Siemiatycz - na dzień 31.12.2019 r.

1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy – 14 442.
2. Liczba nieruchomości zamieszkałych, dla których złożono deklarację – 2 309.
3. Liczba mieszkańców, za których wnoszona jest opłata za zagospodarowanie odpadów komunalnych (dane wg złożonych deklaracji; opłata za gospodarstwo domowe wnoszona jest maksymalnie za 5 osób, nawet, jeżeli gospodarstwo domowe tworzy więcej osób mieszkających na danej nieruchomości) – 10 768.

Różnica w liczbie zameldowanych a faktycznie zamieszkałych mieszkańców, którzy są ujęci w złożonych deklaracjach wynika z faktu, że część zameldowanych osób na stałe przebywa poza Siemiatyczami (za granicą, uczniowie, studenci). Istnieją również nieruchomości, dla których deklaracja na odbiór odpadów składana jest tylko na czas określony np. na miesiące wakacyjne (lipiec, sierpień) lub świąteczne (grudzień – styczeń, kwiecień).

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 , w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Wg prowadzonej przez urząd ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenie miasta Siemiatycze na dzień 31.12.2019 r. znajdowało się 514 zbiorników bezodpływowych (szamb) i 30 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wg danych za 2019 rok, przekazanych przez przedsiębiorców prowadzących na

terenie miasta Siemiatycze działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, w zeszłym roku opróżniono szamba na 304 nieruchomościach.

W 2019 roku przeprowadzono 30 kontroli posiadania umowy na opróżnianie szamba oraz dowodów uiszczania opłat za ww. usługi. Z kontrolowanych właścicieli tylko 2 posiadało taką umowę i przedstawiło potwierdzenia wywozu ścieków. Po otrzymaniu wezwania 18 właścicieli nieruchomości podpisało przedmiotową umowę, 7 właścicieli złożyło wnioski o podłączenie do kanalizacji do Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Siemiatyczach i podpisało umowę na odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej, co potwierdzili kopią złożonego wniosku lub umowy (potwierdziło to PK Siemiatycze w wykazie nieruchomości podłączonych do kanalizacji w III kwartale 2019 roku). Właścicielka jednej z kontrolowanych nieruchomości oświadczyła, że posiada przydomową oczyszczalnię ścieków (poś), więc nie posiada przedmiotowej umowy, ale okazała ostatnie potwierdzenie wywozu osadu z poś. Pozostałych 2 właścicieli nie odpowiedziało pisemnie na wezwanie, ale oświadczyli telefonicznie, że regularnie opróżniają szambo, ale nie posiadają umowy i potwierżeń wywozu, bo nie wiedzieli o takim obowiązku.

Miasto Siemiatycze objęło gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, a więc nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór tych odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych w mieście Siemiatycze.

Na dzień 31.12.2019r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) zarejestrowanych było 1065 podmiotów (osób fizycznych) prowadzących działalność gospodarczą – mających siedzibę firmy na terenie miasta Siemiatycze.

Nieruchomości, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza, można podzielić na następujące rodzaje:

1) nieruchomości zamieszkałe, na terenie których (w części lokalu mieszkalnego) prowadzona jest wyłącznie obsługa biurowa działalności gospodarczej - wg obecnie obowiązującej ustawy ucpg, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości zamieszkałej – nie jest wymagana odrębna umowa na odbiór odpadów pochodzących z takiej działalności;

2) nieruchomości w części zamieszkałe i w części niezamieszkałe – w takim przypadku część nieruchomości zamieszkałej objęta jest gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych i opłatę za odbiór odpadów komunalnych wnosi się do gminy (zgodnie ze złożoną deklaracją o

wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi), natomiast część niezamieszkała tej nieruchomości wykorzystywana jest na prowadzenie działalności gospodarczej i na odbiór odpadów komunalnych powstałych podczas wykonywania takiej działalności wymagana jest indywidualna umowa;

3) nieruchomości niezamieszkałe, które nie są objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych – na odpady komunalne powstałe na niej podczas wykonywania działalności gospodarczej wymagana jest indywidualna umowa na odbiór tych odpadów.

Z danych posiadanych przez Urząd Miasta Siemiatycze, właściciele nieruchomości niezamieszkałych, o których mowa wyżej, czyli budynków użyteczności publicznej (m.in. urzędy, szkoły, przedszkola, przychodnie, banki itp.), zakładów przemysłowych oraz większości dużych sklepów czy punktów usługowych znajdujących się na terenie miasta Siemiatycze, mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych.

W 2019 roku Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. z Siemiatycz miało zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych z 220 właścicielami nieruchomości lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą, MPO Sp. z o. o. z Białegostoku – z 226, Przedsiębiorstwo Usługowe MPO-J z Siemiatycz - z 2, a Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Hajnówki odebrało odpady komunalne budowlano-rozbiórkowe od 2 właścicieli nieruchomości.

W 2019 roku przeprowadzono 32 kontrole umów na odbiór odpadów komunalnych oraz dowodów uiszczania opłat za ww. usługi, głównie z małopowierzchniowych lokali wykorzystywanych na prowadzenie małych, jednoosobowych działalności gospodarczych. W wyniku kontroli stwierdzono, że 3 kontrolowane podmioty miały podpisaną przedmiotową umowę oraz przedstawiły dowody uiszczania opłat za kontrolowany okres, 28 skontrolowanych podpisało przedmiotową umowę po otrzymaniu wezwania. Jeden kontrolowany podmiot w badanym okresie w wyniku prowadzonej działalności na nieruchomości nie wytwarzał odpadów komunalnych.

Na terenie miasta Siemiatycze do końca 2019 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Miasta Siemiatycze decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

BURMISTRZ
mgr Piotr Siniakowicz